

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/41/2016
Identifikačné číslo spisu:	1113222915
Dátum vydania rozhodnutia:	23.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1113222915.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa P. J., bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. Ivanom Mikloškom, advokátom v Žiline, Hodžova 13, proti odporkyni Allianz - Slovenskej poisťovni, a.s., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o 3 722, 15 € s prísl., vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 15 C 138/2013, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 17. augusta 2015 sp.zn. 5 Co 390/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.
Odporkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I uznesením z 30. apríla 2015 č.k. 15 C 138/2013-50 konanie zastavil (§ 96 ods. 1, 3 O.s.p.) a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že pred otvorením pojednávania vo veci samej navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu priamo na pojednávaní 30. apríla 2015 zobral návrh v celom rozsahu späť. Tento dispozitívny úkon navrhovateľa zobral súd na vedomie, preto podľa citovaných ustanovení konanie zastavil. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie navrhovateľa uznesením zo 17. augusta 2015 sp.zn. 5 Co 390/2015 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a odporcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Uviedol, že späťvzatie návrhu na začatie konania je procesný úkon navrhovateľa voči súdu, ktorým prejavuje vôľu, aby sa ďalej nekonalo a o veci meritorne nerozhodlo. Vo vzťahu k navrhovateľovi nie je súd oprávnený skúmať, aké dôvody ho viedli k takémuto dispozitívnemu úkonu, keďže v prípade späťvzatia návrhu na začatie konania je povinnosťou súdu skúmať iba to, či má vážne dôvody nesúhlasiť so späťvzatím odporca, samozrejme len v prípade, ak návrh bol vzatý späť po začatí pojednávania. V prípade účinného späťvzatia návrhu na začatie konania súd nemá inú možnosť, len konanie zastaviť (§ 96 ods. 1 O.s.p.), pričom navrhovateľ svoje späťvzatie návrhu nemôže odvolať a žiadať pokračovať v konaní. Teda súd prvého stupňa rozhodol správne, ak na základe späťvzatia návrhu konanie zastavil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 2245 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ. Navrhol ho spolu s uznesením prvostupňového súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie okresnému súdu. Namietal, že postupom súdov nižšieho stupňa mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Uviedol, že vo veci, v ktorej uplatňoval voči odporkyni nárok titulom náhrady škody, odporkyňa vo vyjadrení k návrhu vzniesla námietku premĺčania z dôvodu, že návrh bol na súd podaný až 4. júla 2013, teda po uplynutí 2-ročnej premĺčacej doby. Na pojednávaní vytýčenom na 30. apríla 2015 na výslovnú otázku jeho právneho zástupcu, či bol návrh podaný včas, konajúci súd mu poskytol nepravdivú a zavádzajúcu informáciu, že návrh bol doručený okresnému súdu až 4. júla 2013. Táto informácia mala charakter názoru, ako sa v danom prípade javí právne posúdenie veci konajúcemu súdu v súlade s § 100 ods. 1 O.s.p. Vzhľadom k vzniknutej situácii a vnesenej námietke premĺčania bol právny zástupca nútený v súlade s § 96 ods. 1 návrh v plnom rozsahu zobrať späť, a to z dôvodu, aby nebol zaťažený znášaním trov konania. Štrením u dodávateľa poštových služieb bolo zistené, že zásielka s návrhom bola okresnému súdu dodaná 1. júla 2013 a prevzala ju splnomocnená osoba adresáta s uvedeným číslom. V ďalšom citoval príslušné ustanovenia vyhlášky č. 543/2005 Z.z., ktoré podľa jeho názoru súd hrubo porušil a uviedol ho ako účastníka do omylu, čím mu odňal možnosť konať pred súdom. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu nie je zrejmé, akým spôsobom sa vysporiadal s odvolacím dôvodom a so situáciou, keď bol uvedený do omylu prvostupňovým súdom.

Odporkyňa navrhla dovolanie zamietnuť. S tvrdením navrhovateľa nesúhlasila, poukázala na to, že navrhovateľovi nebola odňatá možnosť konať pred súdom, lebo na pojednávanie bol riadne predvolaný, zúčastnil sa ho prostredníctvom svojho právneho zástupcu, mal možnosť vyjadriť sa k veci, podávať návrhy na doplnenie dokazovania a opravné prostriedky. Súd napokon nezamietol návrh z dôvodu vnesenej námietky premĺčania, ale konanie zastavil, nakoľko ho navrhovateľ vzal podľa § 96 ods. 1 O.s.p. späť v celom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená osoba (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie navrhovateľa smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky jedného z uvedených uznesení, je nepochybné, že prípustnosť dovolania navrhovateľa z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodíť.

Vzhľadom na obsah dovolania a tiež so zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. ukládajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p. neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu

odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseníu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vády konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení vyvodiť nemožno.

Navrhovateľ namietal, že postupom odvolacieho súdu, ktorý potvrdil uznesenie prvostupňového súdu, ktorým bolo zastavené konanie z dôvodu späťvzatia návrhu v celom rozsahu, mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) treba podľa judikatúry rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nie je daná už tým, že dovolateľ tvrdí, že napadnuté rozhodnutie je postihnuté touto vadou, ale len vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, t.j. že nastali skutočnosti, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa (resp. nebola odstránená) v rozhodnutí (v postupe) odvolacieho súdu.

Podľa § 96 ods. 1 O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 96 ods. 3 O.s.p. nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Z obsahu spisu vyplýva, že odporkyňa vo vyjadrení k návrhu (č.l. 22 spisu), okrem iného, vzniesla námietku premĺčania (§ 106 ods. 1 OZ), keď uviedla: „máme zato, že navrhovateľ si mohol dať posudok o bolestnom vypracovať podľa prepúšťacej správy zo 4. 11. 2010, kde už boli uvedené poranenia tak, ako sú uvedené v posudku MUDr. F.. Keby sme aj do úvahy zobrali posudok MUDr. F. z 26. 6. 2013, na základe ktorého si navrhovateľ uplatňuje náhradu škody, ten uvádza, že k ukončeniu liečenia došlo 1. 7. 2011 (čo nepopiera ani zástupca navrhovateľa v liste z 18. 6. 2013) avšak návrh na súd bol podaný až 4. 7. 2013, teda po uplynutí dvojročnej premĺčacej doby“. Súd prvého stupňa vo veci vytýčil pojednávanie na 30. apríla 2015 (č.l. 46 spisu), ktorého sa zúčastnili zástupcovia navrhovateľa a odporkyne. Po zistení, že sa nedostavil navrhovateľ, ktorého neprítomnosť jeho právny zástupca ospravedlnil z uvedeného dôvodu, súd vyhlásil uznesenie, že podľa § 101 ods. 2 a § 119 O.s.p. bude pojednávať v neprítomnosti navrhovateľa. Po vyhlásení uznesenia - ako zo zápisnice vyplýva - predstúpil zástupca navrhovateľa, ktorý pred otvorením pojednávania vo veci samej v rámci zmierovacieho konania uviedol: “mám za to, že je potrebné vyriešiť otázku včasnosti podaného návrhu. My sme toho názoru, že nárok bol uplatnený včas v súlade s § 106 OZ. Návrh sme podali 28. 6. 2013 na poštu s tým, aby bol doručovaný 1. triedou“. Následne súd oboznámil so skutočnosťou, ktorá vyplýva z obsahu podaného návrhu, že tento prišiel na súd 4. 7. 2013. Potom predstúpil zástupca navrhovateľa, ktorý s poukazom na skutočnosť, s ktorou oboznámil súd, s poukazom na vznesenú námietku premĺčania odporcom zobral návrh v celom rozsahu späť. Súd vyhlásil uznesenie o zastavení konania a o trovách konania.

Navrhovateľ odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) vyvodzuje zo skutočnosti, že návrh zobral v celom rozsahu späť (prostredníctvom svojho právneho zástupcu) na základe nepravdivej a zavádzajúcej informácie súdu o termíne jeho doručenia súdu, t.j. bol súdom uvedený do omylu, lebo zásielka s návrhom bola okresnému súdu dodaná 1. júla 2013, a nie 4. júla 2013, ako oboznámil súd.

Vo vzťahu k dátumu doručenia návrhu na začatie konania zo spisu vyplýva, že zásielku s návrhom č. RP755141316SK Žilina 1 ako doporučený list 1. triedy adresovaný na doručenie okresnému súdu podal zástupca navrhovateľa na príslušnej pošte 28. júna 2013. Na návrhu na začatie konania (č.l. 1 spisu) je podacia pečiatka Okresného súdu Bratislava I, z ktorej nepochybne vyplýva, že „došlo 4. 7. 2013“, t.j. tak ako oboznámil okresný súd na pojednávaní 30. apríla 2015. Preto nemožno prisvedčiť tvrdeniu zástupcu navrhovateľa o nepravdivej a zavádzajúcej informácii súdu.

Z uvedeného obsahu zápisnice o pojednávaní 30. apríla 2015 však bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu zobral návrh na začatie konania v celom rozsahu späť pred otvorením pojednávania. Jeho prejav vôle o späťvzatie návrhu je určitý a zrozumiteľný. Navrhovateľ nepreukázal, že by nebol urobený slobodne. Skutočnosť, že navrhovateľ mohol späťvzatie návrhu (prostredníctvom svojho právneho zástupcu) urobiť bez náležitého zváženia jeho dôsledkov a bez toho, aby najprv preveril ním uvádzané okolnosti o doručovaní návrhu prostredníctvom príslušnej pošty, nemá pre jeho platnosť a účinnosť právny význam.

Občiansky súdny poriadok so späťvzatím návrhu nezvratne spája zastavenie súdneho konania. Súd preto konanie zastaví a nemá oprávnenie v konaní pokračovať. Späťvzatie návrhu je totiž dispozitívnym procesným úkonom navrhovateľa, ktorým prejavuje svoju vôľu, aby sa ďalej nekonalo a o veci meritórne nerozhodovalo. K späťvzatiu návrhu môže dôjsť tak písomným podaním, ako aj ústne na pojednávaní (ako k tomu došlo v danej veci). Ak navrhovateľ vzal návrh späť, nemôže späťvzatie odvolať (R 60/1999). Okolnosť, že navrhovateľ si následne svoj krok z akéhokoľvek dôvodu rozmyslel a chce v konaní pokračovať, už k pokračovaniu v konaní nemôže viesť.

Vzhľadom na uvedené nemožno vytýkať súdu prvého stupňa, že konanie (po späťvzati návrhu v celom rozsahu) zastavil, lebo zastavenie konania je zo zákona právnym následkom späťvzatia návrhu. Preto ani postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý uznesenie prvostupňového súdu o zastavení konania potvrdil, nebola navrhovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Odvolací súd sa v dôvodoch svojho uznesenia aj s otázkou následkov späťvzatia návrhu na začatie konania v celom rozsahu podrobne a preskúmateľne vysporiadal.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa, prípustnosť ktorého nevyplýva z § 239 O.s.p., ani z § 237 ods. 1 O.s.p., odmietol ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

V dovolacom konaní (procesne) úspešnej odporkyni vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd jej ale náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodala návrh na ich náhradu (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.